

Maa-aineslupa, Ruskon Betoni Oy, Vähkyränperänsuo, Soidinkangas, Pudasjärvi

618/11.01.00.04/2019

OULYMP § 43

ASIA Maa-ainelain mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen Pudasjärven kaupungin Kipinään Soidinkankaalle tilalle Vähkyränperänsuo 615-404-32-33.

ASIANUMERO 618/11.01.00.004/2019

HAKIJA Ruskon Betoni Oy  
Piuhatie 15  
90620 Oulu

#### LUVAN HAKEMISPERUSTE

Maa-aineslaki 4 §

ASIAN VIREILLETULO Hakemus on jätetty 3.4.2019.

ALUEEN SIJAINTI Suunniteltu ottamisalue sijaitsee noin 18 kilometriä Pudasjärven keskustasta länteen. Alue sijaitsee Naiskangas-Kollajan (11615175) vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella.

#### TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA MUUT MAANKÄYTÖN RAJOITUKSET

Kyseessä on uusi maa-ainestenottoalue. Hakemusalue ja sen lähiympäristö ovat metsätalouskäytössä. Suunniteltu ottoalue sijoittuu Naiskangas-Kollajan (11615175) vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle. Alue ei sijaitse asema- tai yleiskaava-alueella eikä sillä ole Pohjois-Pohjanmaan 3.vaihemaakuntakaavassa pohjavesialuetta lukuun ottamatta muuta merkintää.

Lähimmät vapaa-ajan kiinteistöt sijaitsevat alle 300 metrin etäisyydellä ottoalueesta, lijoen rannalla.

Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelun kannalta merkittäviä alueita tai kohteita eikä tiedossa olevia muinaismuistoja.

lijoen virtaa noin 400 metriä länteen suunnitellusta ottoalueesta, Naisjärvi sijaitsee noin 1,2 km pohjoiseen.

#### HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Ruskon Betoni Oy hakee lupaa ottaa maa-aineksia 60 000 m<sup>3</sup> noin 1,5 hehtaarin suuruiselta alueelta kymmenen vuoden aikana. Maa-ainestenotto ulotetaan alimmillaan tasolle +114,00 (N60).

### Pohjavesi

Hakemusalueen pohjavesipinnaksi on määritetty +110,0 (N60) POSKI-projektissa pohjavesipinnaksi havaintoputkesta 2613 ilmoitetun +109,90 (N60) pohjavesipinnan perusteella. Havaintoputki sijaitsee noin 95 metriä ottoalueen kaakkoiskulmasta etelään. Neljän metrin suojakerroksen toteutumista tarkkaillaan havaintoputkesta neljästi vuodessa.

### Ottamistoiminta

Ottoalueen raja-alue ilmenee suunnitelmakartasta 8938.2. Ottotaso on +114,0(N60), siten että pohjavesipinnan yläpuolelle jää vähintään neljän metrin ottamaton suojakerros. Ottoalueen reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Pohjavesipinnan esiintymistä tarkkaillaan toiminnan aikana neljästi vuodessa läheisestä putkesta 2613. Tarvittaessa ottoalueelle asennetaan uusi havaintoputki, kun otto on ulottunut lähelle haettua ottotasoa. Otettavan kerroksen paksuus on 3-7 metriä ja otettava ainesmäärä noin 60 000 m<sup>3</sup>. Haettava ottoaika on kymmenen (10) vuotta, mutta maa-ainekset tultaneen pienemmän ottomäärän vuoksi hyödynnettyä heti lupa-ajan alkuvaiheessa. Alueella esiintyvät hyödyntämiskelvottomat maa-ainekset käytetään alueen maisemointiin. Pintamaat kuoritaan alueen reunoille, jossa ne toimivat suojausena. Suojausta voidaan tehostaa lippusiimoilla. Loppuvaiheessa pintamaat käytetään maisemointiin.

### Maisemointi

Koska ottoalue sijoittuu luokitellulle pohjavesialueelle, maisemointi ja jälkihoitotyöt metsityksineen suoritetaan ympäristöministeriön ohjeistuksen (Ympäristöhallinnon ohjeita 1 / 2009; Maa-ainesten kestävä käyttö) mukaisesti. Montun reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Ottoalueelta kuorittavat humuspitoiset pintamaat levitetään oton edetessä montun pohjalle kasvukerrokseksi. Tarvittaessa kasvukerrokseen tuodaan alueen ulkopuolelta puhtaita, lupaviranomaisten hyväksymiä pintamaita. Oton jälkeen alue jää metsätaloustalouteen.

Kaivannaisjätesuunnitelman mukaan pintamaita syntyy arviolta 7000-10 000 m<sup>3</sup>-ktr. Pintamaat käytetään suojaukseen ja alueen maisemointiin.

### Toiminnan vaikutukset ympäristöön

Ottosuunnitelman mukaisesti toimien ei otolla ole haitallista vaikutusta alueen pohjavesiin eikä alueen lähellä / vaikutuspiirissä ole luonnontilaisia lähteitä tai yksityistalouksien kaivoja. Oton kohteena olevalla alueella tai välittömässä läheisyydessä ei ole erityisiä, suojeltavia luonnonmuodostumia tai suojelualueita. Pohjois-Pohjanmaan

maakuntakaavassa alueella ei ole muita merkintöjä kuin pohjavesialueen raja. Alueella ei ole muuta kaavoitusta. Teiden puolelle jätetään 10 – 20 metrin suojapuustovyöhyke, joten maisemallinen vaikutus on vähäinen, etenkin kun monttu luiskataan ja metsitetään.

## ASIAN KÄSITTELY

### Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu maa-aineslain 13 §:n mukaisesti Pudasjärven kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja Internet -sivuilla 18.4.- 20.5.2019. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun ottamisalueen naapuritilojen omistajille sekä lähimmille loma-asuntojen omistajille.

### Lausunnot

Hankkeesta on pyydetty Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kannanotossa 20.5.2019 todetaan muun muassa seuraavaa:

*Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että alueelta voidaan ottaa maa-aineksia ilman vesilain mukaista lupaa edellyttäen, että ottaminen tapahtuu maa-aineslain 3 § 4 mom. määräysten, ottosuunnitelman ja muutoinkin hyvän ottamiskäytännön mukaisesti. Lisäksi luvassa tulee asettaa riittävät maa-aineslain 11 §:n mukaiset lupamääräykset ja seuraavat näkökohdat tulee ottaa huomioon:*

*1. Ottamisen yhteydessä on varmistettava, että ylimmän luonnontilaisen pohjavesipinnan yläpuolelle jää vähintään neljän (4) metrin rikkomaton suojamaakerros. Pohjaveden tasoa on seurattava ennen ottotoiminnan aloittamista vähintään neljä kertaa vuodessa vähintäänkin havaintoputkesta 2613 luotettavalla tavalla siten, että pohjavesipinnan kevät- ja syysmaksimit tulevat huomioiduiksi. Tarkkailutulokset on toimitettava ottotoimintaa valvovalle viranomaiselle ja pyydettyä ELY-keskukselle.*

*2. Paikalle on asennettava kiinteät korkomerkit, joista voidaan helposti valvoa ottamistoiminnan edistymistä ja suojamaakerroksen riittävyttä. Korkomerkit tulee olla havaittavissa koko ottamisajan.*

*3. Maa-aineksen otto on toteutettava niin, että missään vaiheessa ei pääse syntymään pohjaveden pilaantumisvaaraa. Tätä koskevat tarkemmat määräykset on liitettävä maa-aineksenottolupa.*

*4. Alueelta kuorittuja pintamaita ei saa käyttää alueen täyttöihin. Muualta tuotuja tarkastamattomia ja valvontaviranomaisen hyväksymättömiä jäte-, ylijäämä- tai muita maita ei saa varastoida alueelle tai käyttää alueen jälkihoidossa.*

*5. Ottamisalueen jälkihoito tulee tehdä suunnitelman mukaisesti ympäristöhallinnon ohjeiden (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009, Ympäristöministeriö) periaatteita noudattaen, sisältäen alueen muotoilun, pintamateriaalin levityksen ja kasvillisuuden palauttamisen.*

### *Lopuksi*

*Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden ei pinta- eikä pohjavesiin kohdistuvia haittoja tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.*

*Luvan haltijan on tehtävä ilmoitus lupaviranomaiselle otetusta aineksen määrästä ja laadusta vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. (MAL 23 a §, MAA 9 §). Luvan haltijan tulee täyttää ja lähettää ottoilmoituslomake sähköisesti mikäli mahdollista. Ilmoitus tehdään maa-ainestenotto -ilmoituslomakkeella, joka löytyy Internet-osoitteesta: [https://anon.ahp.fi/\\_layouts/FormServer.aspx?OpenIn=Browser&XsnLocation=/Lomakkeet/maa\\_ainestoitoilmoitus.xsn&Source=https://anon.ahp.fi](https://anon.ahp.fi/_layouts/FormServer.aspx?OpenIn=Browser&XsnLocation=/Lomakkeet/maa_ainestoitoilmoitus.xsn&Source=https://anon.ahp.fi) Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella toimitettava lopputarkastus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla, jollei luvassa ole toisin määrätty (MAA 7 §). ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus osallistua lopputarkastukseen.*

### Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty yksi muistutus:

*"Pyytäisin huomioon otettavaksi liikennöinti kapealla kollajan tiellä, että se tapahtuisi ilmoitettuna aikana jotta muut tietä käyttävät osaisivat varautua. Ja kesällä pölyämiseen estoon. Sekä maisema näkökohta kollajan tielle."*

### Hakijan kuuleminen

Hakijalle on 22.5.2019 varattu mahdollisuus vastineen antamiseen ja hakija on 23.5.2019 ilmoittanut, että: *"Elyn lausunto asianmukainen eikä se aiheuta osaltamme vastineen antamiseen."*

## ASIAN VALMISTELIJAN PÄÄTÖSESTYYS

Oulunkaaren ympäristölautakunta myöntää Ruskon Betoni Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Pudasjärven kaupungin Kipinään Soidinkankaalle tilalle Vähkyränperänsuo 615-404-32-33. Maa-aineksia saa ottaa enintään 60 000 m<sup>3</sup>.

Lupa myönnetään hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavin määräyksin:

1. Ottamisalue on merkittävä selvästi (esim. paaluin) maastoon ennen ottamistoiminnan aloittamista. Ottoalueelle on sijoitettava riittävä määrä kiinteitä korkeusmerkintöjä. Luvan haltijan on huolehdittava merkintöjen säilymisestä alueella ottamistoiminnan aikana.

Ottamisalueen kaikkien naapuritilojen rajoihin on jätettävä vähintään 10 metrin ottamaton suojavyöhyke. Kollajantiehen on jätettävä 20 metrin ottamaton vyöhyke, Naisjärvelle johtavaan metsäautotiehen on jätettävä 10 metrin ottamaton vyöhyke.

2. Luvan haltijan on ennen ottotoiminnan aloittamista järjestettävä valvontaviranomaisen kanssa alkukatselmus alueella.
3. Maa-ainestenotto saadaan ulottaa enintään tasoon +114,0 (N60) kuitenkin siten, että ylimmän luonnollisen pohjavesipinnan yläpuolelle jätetään vähintään neljän (4) metrin rikkomaton suojamaakerros.
4. Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla ottoalueen eteläpuolisesta havaintoputkesta 2613 ja mahdollisesti myöhemmin alueelle asennettavasta pohjavedentarkkailuputkesta siten, että pohjavedenpinnan kevät- ja syysmaksimit huomioidaan. Tarkkailutulokset on toimitettava vuosittain valvovalle viranomaiselle ja pyydettyessä ELY-keskukselle. Toisen pohjavesiputken asentamisesta sovitaan erikseen valvovan viranomaisen kanssa.
5. Maa-ainesten ottamistoiminta kokonaisuudessaan on toteutettava siten, että missään toimintavaiheessa ei pääse syntymään pohja- tai pintaveden tai maaperän pilaantumisvaaraa. Mikäli alueella säilytetään ottamistoiminnassa käytettäviä koneita, tulee säilytysalueet tiivistää vettä läpäisemättömiksi.
6. Polttoaineet on säilytettävä kaksoisvaipallisissa lukituissa säiliöissä. Tankkauspaikkojen on oltava tiivistetty vettä läpäisemättömiksi muovikalvolla tai vastaavalla eristeellä, joka on peitetty vähintään 10 cm tiivistetyllä maa-aineksella. Säiliöissä tulee olla ylitäytönestön ja lukittava sulkuventtiili. Maahan mahdollisesti joutuneet poltto- ja voiteluaineet on puhdistettava viipymättä ja toimitettava jätteenkäsittelyyn. Ottoalueella ei saa huoltaa koneita. Alueella tulee olla saatavilla riittävästi imeytysainetta kuten turvetta tai imeytysmattoja.
7. Muualta tuotuja tarkastamattomia ja valvontaviranomaisen hyväksymättömiä jäte-, ylijäämä- tai muita maita ei saa tuoda ottamisalueelle eikä käyttää alueen jälkihoidossa. Ottamisalueella ei saa säilyttää jätteitä tai käytöstä poistettuja esineitä tai materiaalia. Luvan haltijan on muutoinkin pidettävä ottoalue siistinä ja estettävä sen roskaantuminen.
8. Ottamistoiminta on järjestettävä siten, että maisemointitoita päästään toteuttamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa niillä alueilla, joille ei enää kohdistu ottamistoimintaa.
9. Ottamisalueen reunat on luiskattava riittävän loiviksi ja vaihtelevin kaltevuuksin (vähintään 1:3) ylä- ja alaosat pyöristäen ja muotoiltava maiseman mukaisesti. Alueelta

kuorittuja pintamaita ei saa käyttää alueen täyttöihin. Ottamisalueen jälkihoito tulee tehdä suunnitelman mukaisesti ympäristöhallinnon ohjeiden (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009, Ympäristöministeriö) periaatteita noudattaen, sisältäen alueen muotoilun, pintamateriaalin levityksen ja kasvillisuuden palauttamisen. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti ja täydennysistutetaan tarvittaessa.

10. Maa-ainesluvan haltijan on vuosittain, tammikuun 31. päivään mennessä, tehtävä ilmoitus edellisen vuoden otetun maa-aineksen laadusta ja määrästä sähköisesti NOTTO-tietojärjestelmään. Ilmoitus löytyy osoitteesta: <https://anon.ahtp.fi>. Asiointiavaimen järjestelmään saa valvovalta viranomaiselta.
11. Maa-ainesten ottamisen tai lupa-ajan päättyessä luvan haltijan on järjestettävä alueella lopputarkastus, johon kutsutaan valvontaviranomainen. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus osallistua tarkastukseen.
12. Mikäli maa-ainesten ottamistoiminnan aikana ilmenee jotain sellaista, mikä estää maa-ainesten oton hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti, luvansaaja on viipymättä ilmoitettava asiasta valvontaviranomaiselle.

#### Päätöksen perustelut

Maa-ainesten ottaminen toteutettuna lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja edellä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti täyttää maa-aineslain 6 §:ssä esitetyt edellytykset, joilla lupa on myönnettävä. Ruskon Betoni Oy on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman, eivätkä ottaminen tai sen järjestelyt ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Maa-ainestenotolle ei ole kaavallisia tai muita maankäytöllisiä esteitä.

Lupamääräyksissä edellytetyt velvoitteet ovat tarpeen maa-ainesten oton haitallisten vaikutusten minimoimiseksi sekä valvonnan toteuttamiseksi.

Pohjavesipinnan tarkkailulla voidaan varmistaa riittävän suojamaakerroksen säilyminen ylimmän luonnollisen pohjavesipinnan yläpuolella.

ELY-keskuksen lausunto on huomioitu määräyksissä 1 ja 3-7 sekä 9-10.

Muistutus on huomioitu lupamääräyksessä 1.

#### PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 30.6.2029 saakka, johon mennessä kaikki ottamisaluetta koskevat jälkihoitotyöt on suoritettava.

VALMISTELIJA

Raija Kärenlampi, ympäristötarkastaja, p. 0500 282 946

## SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3 - 7 §, 10 - 13 §, 19 - 21 § ja 23 §, 23a §  
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005), 1 - 4 §, 6 - 9 §  
Jätelaki (646/2011) 1-2, 5-6, 12-13, 72 §  
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §  
Oulunkaaren ympäristölautakunnan (28.2.2019 § 13) hyväksymä maksujen määräytymisperusteet

## PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä tiedotetaan julkisesti kuuluttamalla maa-aineslain 19 §:n mukaisesti.

## VAKUUS

Luvan haltijan tulee jättää Oulunkaaren ympäristölautakunnalle lupamääräysten noudattamiseksi 28.2.2019 § 13 maksutaulukon mukainen vakuus (MaL 12 §). Vakuus on 1500 € ottamisalueen hehtaaria kohti, lisättynä 0,04 € hyväksytyn kokonaisottomäärän jokaista kuutiota kohti. Vakuuden määrä lupamääräysten noudattamiseksi on:

$$1,5 \times 1500 \text{ €} + 60\,000 \times 0,04 = 2\,250 \text{ €} + 2\,400 \text{ €} = 4\,650 \text{ €}$$

Vakuuden on oltava voimassa vähintään 30.9.2029 saakka, kuitenkin niin kauan kunnes ottoalueen jälkihoitotyöt on tehty ja hyväksytty, jonka jälkeen vakuus voidaan palauttaa. Oulunkaaren ympäristölautakunnalla on kustannustason oleellisesti muuttuessa oikeus tarkistaa vakuuden suuruus.

## MAA-AINESLUPAMAKSU JA SEN PERUSTEET

Tämän maa-ainesluvan käsittelymaksu on 480,00 €.

Maksuissa noudatetaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan 28.2.2019 vahvistamia maksuperusteita, jonka mukaan käsittelymaksu on hakemuksessa esitetyn tilavuuden mukaan 8,00 €/1000m<sup>3</sup> kuitenkin vähintään 400€ ja enintään 4000€.

### Valvontamaksu

Lisäksi hakijan on maksettava jälkitöiden hyväksymiseen saakka voimassa olevan taksan mukainen vuosittainen valvontamaksu.

## MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Liitteenä valitusosoitus.

## YMPÄRISTÖJOHTAJAN PÄÄTÖSESITYS

Lautakunta päättää

1. ottaa asian esityslistaan kuulumattomana käsittelyyn ja
2. hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.

Oulunkaaren ympäristölautakunnan käsittely:

Keskustelun kuluessa Eero Alaraasakka esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja Aini Autio kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty ympäristöjohtajan pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asia oli ratkaistava äänestyksellä.

Puheenjohtaja esitti äänestys-

järjestykseksi, että ympäristöjohtajan esitys on "kyllä" ja Alaraasakan esitys "ei".

Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa annettiin yhteensä 8 ääntä:

Ei-ääniä 7 (Alaraasakka, Kipinä, Autio, Suorsa, Tapio, Välinen ja Mustonen), Kyllä-ääniä 1 (Vähäkuopus).

Puheenjohtaja totesi, että Eero Alaraasakan esitys oli saanut eniten kannatusta, joten se tuli lautakunnan päätökseksi.

Päätös:

Lautakunta päätti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.